

Bývajte bezpečne – u Vás horieť nemusí !

Protipožiarna ochrana stavieb sa dostáva do centra pozornosti len v čase mimoriadnych udalostí so škodami na majetku, zdraví alebo ujmy na ľudských životoch. Pritom v mnohých prípadoch by sa tieto smutné udalosti vôbec nemuseli stať, keby tejto problematike bola venovaná len tá minimálna miera pozornosti.

Touto cestou chcem upozorniť všetkých občanov, ktorí bývajú v bytových domoch, na základné kritéria bezpečného bývania. Pre informáciu, v SR je okolo 66 tis. bytových domov, v ktorých je 800 tis. obývaných bytov, kde žije pravdepodobne polovica obyvateľstva Slovenska. Uvedený údaj je jednoznačným dôkazom, že riziko vzniku požiaru v týchto bytových domoch, bytoch, z hľadiska požiarnej bezpečnosti je značne vysoké, ktoré vyplýva z každodennej životnej činnosti obyvateľov. Podľa dlhodobej štatistiky a analýzy požiarovosti v bytoch a bytových domoch, najčastejšou príčinou vzniku požiarov bola nedbanlivosť pri fajčení, deti bez dozoru a varenie.

Vážení čitatelia, z dôvodu predchádzania katastrofálnym následkom nevídaného živla to požiaru, Vás žiadam dodržať doleuvedené základné protipožiarne opatrenia:

- nenechávajte bez dozoru plameň plynového šporáka a dbajte na zvýšenú opatrnosť pri varení, aby nedošlo k vznieteniu pripravovaných pokrmov,
- pri fajčení dbajte na zvýšenú opatrnosť,
- pri odhadzovaní ohorkov cigariet dbajte na ich dokonalé uhasenie,
- zamedzte deťom prístup k možným zdrojom otvoreného ohňa (zápalky, zapaľovač) a ak je to možné, neriskujte a nenechávajte ich bez dozoru,
- udržiajte v dobrom technickom stave elektroinštaláciu, elektrické spotrebiče, kryty osvetľovacích telies a pohyblivé elektrické vedenia,
- používajte všetky spotrebiče v súlade s návodom na ich používanie,
- nezakrývajte elektrospotrebiče horľavými látkami,
- inštalácia šachta je najčastejšou príčinou prenosu požiaru z nižšie na vyššie položené byty, a to z dôvodu tzv. komínového efektu. Inštal. šachta musí byť riadne utesnená (buď nehorľavou minerálnou vatou NOBASIL, alebo zaliata betónom), aby nemohlo dôjsť k prenosu požiaru a zadymeniu mimo požiarneho úseku,
- pri odchode z bytu nezabudnite vypnúť všetky spotrebiče elektrickej inštalácie, vypnúť plynový sporák a prekontrolovať všetky miestnosti, aby ostali v tzv. požiaru bezpečnom stave.

Aj napriek všetkým úsiliam vznik požiaru nie je možné vylúčiť. Preto Vám doporučujem zaobstarať prenosný hasiaci prístroj. Predmetné požiaro-technické zariadenie by malo byť už štandardnou výbavou každého bytu, a slúžiť na operatívny, včasný zásah za účelom lokalizovania a likvidovania požiaru v zárodku jeho vzniku. Treba si uvedomiť skutočnosť, že zaobstaranie prenosného hasiaceho prístroja je nepatrnou investíciou do vlastnej bezpečnosti, a tým je možné uchrániť, predísť škodám na majetku a ujmy na zdraví a životoch občanov.

V prípade vzniku požiaru:

- volajte tiesňovú linku 150 - nepodliehajte panike a zachovajte pokoj
- vyhláste požiarneho poplach v bytovom dome volaním **H O R Í !**

- zároveň s pomocou, alebo bez skúste vykonať prvotný zásah buď s prenosným hasiacim prístrojom, alebo z nástenného hydrantu, ktorý sa nachádza na chodbe
- každý v bytovom dome by mal byť upovedomený o mimoriadnej situácii
- evakuácia ľudí na voľné priestranstvo
- ak nemôžete priestor opustiť, zatvorte sa v miestnosti čo najďalej od ohniska požiaru
- ak je kľučka na dverách horúca, dvere neotvárajte
- na zabránenie prieniku dymu utesnite dvere mokrým uterákom
- volajte alebo mávajte z okna, prípadne vyveste plachtu alebo odev z okna, čím upozorníte na seba hasičov v prípade, ak stratíte hlas alebo vedomie
- pri pohybe v miestnosti sa držte pri zemi, pretože dym stúpa hore
- dýchajte cez improvizované rúško (namočená vreckovka)
- neschovávajte sa pod posteľ alebo pod skriňu
- ak sa dostanete na voľné priestranstvo, do príchodu hasičských jednotiek zorganizujte uvoľnenie nástupných plôch – odsun osobných aut, nedisciplinovaných vodičov, ktorí aj napriek zákazu tieto plochy, ktoré by mali byť trvale voľné – využívajú ako parkovacie miesta
- hasiči vždy prídu k požiaru za pár minút

Žiadam Vás, aby ste si v záujme Vašej bezpečnosti a bezpečnosti spolubývajúcich horeuvedené zásady dobre zapamätali a počínali tak, aby nedošlo k mimoriadnej udalosti. V ďalšom článku sa budem venovať základným štandardným zásadám požiarnej bezpečnosti v bytových domoch.

Na záver Vám pripomínam krutú skutočnosť, že aj do šťastného rodinného života neopatrnosť, nedbalosť a nedisciplinovanosť – požiar ako mimoriadna udalosť prináša smrť, utrpenie a žiaľ, ktorú si treba uvedomiť vopred a včas!

pplk. Ing. Bódi – vedúci oddelenia požiarnej prevencie Okresného riaditeľstva
Hasičského a záchranného zboru v Rimavskej Sobotě

Bývajte bezpečne – u Vás horieť nemusí ! – II. časť

V nasledujúcom krátkom príspevku chcem nadviazať na článok „Bývate bezpečne? – u Vás horieť nemusí ! „, v ktorom som Vám pripomenul základné pravidlá protipožiarnej bezpečnosti a bezpečného správania sa v bytoch, ktoré sú súčasťou bytových domov.

Protipožiarna ochrana stavieb je súbor opatrení organizačného a technického charakteru, ktoré majú za účel predchádzať vzniku požiaru. V prípade vzniknutého požiaru zabezpečiť bezpečný a včasný únik osôb z ohrozeného objektu, zabrániť voľnému šíreniu požiaru z jedného požiarneho úseku na druhý ako aj na okolité objekty a zabezpečiť, resp. umožniť bezpečný, včasný a adekvátny zásah jednotiek hasičského a záchranného zboru s pomocou dostupných požiaro-technických zariadeniami nachádzajúcich sa v danom objekte.

Objekt sa môže užívať len v bezpečnom stave a v takom stave, aby svojim užívaním priamo alebo nepriamo neohrozoval osoby, ktoré sa v ňom nachádzajú. Na tento účel v súlade so stavebným zákonom slúži kolaudačné konanie, pri ktorom sa preveruje zo strany špecializovanej štátnej správy (t.j. štátneho požiarneho dozoru), či sú realizované požiaro-bezpečnostné opatrenia vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov s technickým obsahom. Podotýkam, že počas doby životnosti objektov a užívania stavieb nemôže dôjsť k zanedbaniu povinností na úseku požiarnej bezpečnosti, k zničeniu požiaro-technických zariadení ako napr. požiarneho uzáverov – dverí, požiarneho vodovodu, suchovodu ako aj celistvosti protipožiarnej prepážky v inštaláčnej šachte.

Túto možnosť chcem využiť, aby som upozornil vlastníkov bytových domov, spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytových domoch a správcov bytových domov, že v roku 2010 hlavné zameranie výkonu kontrolnej činnosti zo strany okresného riaditeľstva hasičského a záchranného zboru bude venované bytovým domom, ktoré spĺňajú kritéria pre zaradenie do výkonu štátneho požiarneho dozoru. V rámci týchto kontrol bude preverený celkový stav zabezpečenia ochrany pre požiarmi po organizačnej, ako aj po technickej stránke. Podotýkam, že už roky upozorňujem správcov, vlastníkov bytových domov, aby vykonávali nápravné opatrenia za účelom zabezpečenia bezpečného bývania, a tým zabezpečili protipožiarnu bezpečnosť objektov a občanov, ktorí v týchto bytových domoch bývajú. Niektorí si vážnosť mojich slov uvedomili včas a vykonali opatrenia na zabezpečenie štandardnej bezpečnosti uvedených objektov. Tí, ktorí si zanedbali svoje povinnosti, ešte majú možnosť v poskytnutom krátkom časovom intervale žiadané opatrenia na nápravu protiprávneho stavu vykonať, a tým predísť opatreniam sankčného charakteru zo strany okresného riaditeľstva. Za hrubé porušenie záväzných právnych predpisov sa môže uložiť sankcia do výšky 16 596,- € v súlade s § 59 zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov.

V ďalšej časti Vám v krátkosti zhrniem aké základné požiadavky kladú na Vás záväzné právne predpisy z hľadiska ochrany pred požiarmi:

- 1.) Požadované úlohy sa zabezpečujú odborne spôsobilou osobou a to technikom požiarnej ochrany,
- 2.) Vypracováva sa jednoduchá dokumentácia ochrany pre požiarmi,

- 3.) Vykonávanie protipožiarneho prehliadok technikom požiarnej ochrany so záznamom v požiarnej knihe,
- 4.) Zabezpečuje sa trvalá voľnosť únikových ciest – chodby bez zariadených predmetov,
- 5.) Podľa druhu únikových ciest sa zabezpečujú opatrenia vyplývajúce zo závažných právnych predpisov, v závislosti či sa jedná o nechránenú, alebo o chránenú únikovú cestu – napr. vetranie, núdzové osvetlenie, požiarne uzávery so zatváracím zariadením, atď.
- 6.) Požiarne voda – nástenné hydranty, vybavenosť týchto hydrantov,
- 7.) Požiarne uzávery otvorov vrátane zatváracích zariadení,
- 8.) Kompletnosť armatúr suchovodov,
- 9.) Prístup k výtokovým armatúram suchovodov,
- 10.) Vybavenosť objektov prenosnými hasiacimi prístrojmi – kontroly v stanovených lehotách,
- 11.) Odborné prehliadky bleskozvodov,
- 12.) Odborné prehliadky elektroinštalácií – spoločné priestory (doporučujem vykonať aj v bytoch a to z dôvodu : hliníkové vodiče, oxidovanie týchto vodičov a tým sa zvyšuje prechodový odpor – nadmerné zahrievanie týchto vodičov, následne možnosť vzniku požiaru),
- 13.) Odborná prehliadka plynových zariadení,
- 14.) Požiarne odolnosť inštalovaných šachiet,
- 15.) Kontrola komínových telies odborne spôsobilou osobou,
- 16.) Označenie hlavných uzáverov elektrickej energie, vody a plynu,
- 17.) Voľnosť a označenie nástupných plôch.

Na záver Vás opätovne žiadam, ako uvedomelých občanov, aby ste nepodceňovali výkon štátneho požiarneho dozoru, ktorý sa vykonáva v súlade s platnou legislatívou za účelom zabezpečenia ochrany pred požiarom osôb, hmotného a nehmotného majetku, a tým predišli katastrofálnym následkom pri mimoriadnych udalostiach.